

**Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την
παράταση της περιόδου ανάκαμψης σε
περίπτωση έκτακτων αντίξοων
καταστάσεων**

1. Εισαγωγή

- 1.1. Σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (εφεξής οδηγία Φερεγγυότητα II)¹, οι εποπτικές αρχές δύνανται, υπό ορισμένες συνθήκες, να παρατείνουν την περίοδο ανάκαμψης για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 138 παράγραφος 3 και στο άρθρο 218 παράγραφος 4 της οδηγίας Φερεγγυότητα II, κατά 7 έτη το πολύ. Η εξουσία αυτή ασκείται σε περιπτώσεις έκτακτων αντίξοων καταστάσεων με επιπτώσεις για ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο της αγοράς ή των πληττόμενων κατηγοριών δραστηριοτήτων, όταν οι επιχειρήσεις αδυνατούν να εκπληρώσουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας που τους αναλογούν. Η εν λόγω εξουσία ανατίθεται στις εποπτικές αρχές ώστε να έχουν τη δυνατότητα να μετριάσουν ενδεχόμενα ανεπιθύμητα προκυκλικά φαινόμενα του χρηματοπιστωτικού συστήματος ή δυσμενείς επιπτώσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές, και ειδικότερα στην ασφαλιστική αγορά, που θα έβλαπταν τα συμφέροντα αντισυμβαλλομένων και δικαιούχων.
- 1.2. Προκειμένου να διασφαλιστούν δίκαιοι όροι ανταγωνισμού σε καταστάσεις όπου υπάρχει δυνατότητα παράτασης της περιόδου ανάκαμψης, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι εποπτικές αρχές να αναπτύξουν συγκλίνουσες πρακτικές για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τους δικαιούχους και τη διάρκεια της παράτασης. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (εφεξής κανονισμός ΕΙΟΡΑ)², η ΕΙΟΡΑ εκδίδει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- 1.3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις εποπτικές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί εκ μέρους τους η εφαρμογή μιας συνεκτικής προσέγγισης όσον αφορά την παράταση της περιόδου ανάκαμψης σε έκτακτες αντίξοες καταστάσεις. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εξετάζονται επίσης συναφή ζητήματα για τα οποία απαιτούνται συγκλίνουσες εποπτικές πρακτικές ή ενισχυμένη εναρμόνιση. Σε αυτά περιλαμβάνεται η αναίρεση/ανάκληση της παράτασης, οι περαιτέρω παρατάσεις παράτασης που έχει ήδη χορηγηθεί και η κοινοποίηση των αναιρέσεων παρατάσεων.
- 1.4. Όταν η ΕΙΟΡΑ διαπιστώνει έκτακτη αντίξοη κατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 4 της οδηγίας Φερεγγυότητα II, αυτό δεν σημαίνει αυτομάτως ότι οποιαδήποτε ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση (εφεξής «επιχειρήσεις») κράτους μέλους για την οποία ισχύει η εν λόγω διαπίστωση είναι δυνητικά επιλέξιμη για παράταση της περιόδου ανάκαμψης.

¹ Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1)

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/EK και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/EK της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48)

- 1.5. Μεταξύ των τριών έκτακτων αντίξων καταστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 138 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας Φερεγγυότητα II, μόνο η απρόβλεπτη, μεγάλη και απότομη πτώση στις χρηματοπιστωτικές αγορές θα έχει ενδεχομένως σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στις περισσότερες επιχειρήσεις, καθώς δημιουργεί δυσμενές επιχειρηματικό περιβάλλον. Η παρατεταμένη πτώση των επιτοκίων αναμένεται ότι θα επηρεάσει κυρίως επιχειρήσεις ασφάλισης ζωής, δραστηριότητες ασφάλισης ζωής αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και ορισμένες κατηγορίες δραστηριοτήτων επιχειρήσεων ασφάλισης ζημιών. Ένα καταστροφικό συμβάν με σοβαρό αντίκτυπο μπορεί να πλήξει σε σημαντικό βαθμό μόνον ορισμένες επιχειρήσεις δεδομένου ότι θα πλήξει κατά κύριο λόγο ορισμένες κατηγορίες δραστηριοτήτων.
- 1.6. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των προαναφερόμενων τριών έκτακτων αντίξων καταστάσεων σε ό,τι αφορά την ικανότητα των επιχειρήσεων να προφυλάσσονται έναντι των εν λόγω καταστάσεων, την πρόληψη της παραβίασης των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας εκ μέρους των επιχειρήσεων ή την ανάκαμψη από μια τέτοια παραβίαση εντός του απαιτούμενου χρονικού πλαισίου. Οι εν λόγω διαφορές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την εποπτική αρχή κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το κατά πόσον μια επιχείρηση είναι επιλέξιμη για παράταση ή σχετικά με τη διάρκεια της παράτασης.
- 1.7. Η εξουσία παράτασης της περιόδου ανάκαμψης προβλέπεται αποκλειστικά και μόνο για την παροχή ευελιξίας σε σχέση με τα εποπτικά μέτρα όταν ένα σημαντικό μέρος της ασφαλιστικής αγοράς αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα τα οποία θα μπορούσαν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην αγορά συνολικά. Οι επιπτώσεις αυτές θα μπορούσαν να εκδηλωθούν εάν όλοι οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες αναγκαστούν να λάβουν παρόμοια μέτρα εντός του ίδιου περιορισμένου χρονικού διαστήματος, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό προκύκλικά φαινόμενα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ή εάν σημαντικά στοιχεία της ασφαλιστικής αγοράς αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες με επιβλαβείς συνέπειες στην αγορά.
- 1.8. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάρκεια της παράτασης της περιόδου ανάκαμψης, οι εποπτικές αρχές καλούνται να λάβουν υπόψη τον έκτακτο χαρακτήρα της παράτασης της περιόδου ανάκαμψης και τον γενικό κανόνα του άρθρου 138 παράγραφος 3 της οδηγίας Φερεγγυότητα II, που προβλέπει ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να μεριμνούν για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων για τη συμμόρφωσή τους με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος 6 έως 9 μηνών.
- 1.9. Όταν η έκτακτη αντίξωση κατάσταση αφορά απρόβλεπτη, μεγάλη και απότομη πτώση στις χρηματοπιστωτικές αγορές ή παρατεταμένη πτώση των επιτοκίων, οι εποπτικές αρχές, προκειμένου να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τη χρονική περίοδο παράτασης της περιόδου ανάκαμψης, θα πρέπει να υιοθετήσουν παραδοχές σχετικά με τις εξελίξεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Εάν οι εν λόγω παραδοχές αποδειχθεί με την πάροδο του χρόνου ότι ήταν ιδιαίτερα υπεραισιόδοξες ή απαισιόδοξες, οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να διορθώσουν τις αποφάσεις τους είτε παρατείνοντας περαιτέρω μια δεδομένη

παράταση όταν η αναμενόμενη βελτίωση της έκτακτης αντίξοης κατάστασης δεν έχει υλοποιηθεί ή ανακαλώντας την παράταση όταν δεν υφίστανται πλέον εμπόδια για την ταχύτερη ανάκαμψη.

- 1.10. Οι κατευθυντήριες γραμμές 1 έως 11 εφαρμόζονται σε μεμονωμένες επιχειρήσεις και κατ' αναλογία σε ομίλους, δηλαδή όταν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε ομίλους, με τον όρο «επιχείρηση» νοείται ο «όμιλος» και με τον όρο «εποπτική αρχή» νοείται η «αρχή εποπτείας του ομίλου».
- 1.11. Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, έχουν καταρτιστεί οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «παράταση της περιόδου ανάκαμψης»: η παραταθείσα περίοδος για την αποκατάσταση της παραβίασης των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας, η οποία υπερβαίνει την αρχική περίοδο που προβλέπεται βάσει του άρθρου 138 παράγραφος 3 της οδηγίας Φερεγγυότητα II·
 - β) «αναίρεση της παράτασης»: η άρση της παράτασης της περιόδου ανάκαμψης από την εποπτική αρχή όταν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν επιδείξει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την αποκατάσταση της παραβίασης των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 4 πέμπτο εδάφιο της οδηγίας Φερεγγυότητα II·
 - γ) «ανάκληση της παράτασης»: η άρση της παράτασης της περιόδου ανάκαμψης από την εποπτική αρχή λόγω ουσιώδους μεταβολής στις περιστάσεις οι οποίες αποτέλεσαν τη βάση της παράτασης.
- 1.12. Εάν δεν παρέχεται ορισμός στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στις νομικές πράξεις που αναφέρονται στην εισαγωγή.
- 1.13. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Κατευθυντήρια γραμμή 1 – Γενικές παράμετροι όσον αφορά τη χορήγηση παράτασης της περιόδου ανάκαμψης

- 1.14. Στόχος της εποπτικής αρχής πρέπει να είναι η πρόληψη δυσανάλογων αρνητικών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική αγορά εν γένει ή ειδικότερα στην ασφαλιστική αγορά κατά τη χορήγηση παράτασης της περιόδου ανάκαμψης και τη λήψη απόφασης σχετικά με τη διάρκεια της εν λόγω παράτασης. Η εποπτική αρχή πρέπει να διασφαλίζει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ των μακροπροληπτικών παραμέτρων που λαμβάνονται υπόψη και της ανάγκης να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη διακύβευση της προστασίας των αντισυμβαλλομένων και των δικαιούχων της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Κατευθυντήρια γραμμή 2 – Καμία παράταση της περιόδου ανάκαμψης χωρίς πρόβλεψη περιορισμού της διάρκειας ή ανάκλησης της παράτασης

- 1.15. Κάθε απόφαση της εποπτικής αρχής για παράταση της περιόδου ανάκαμψης πρέπει να περιλαμβάνει πρόβλεψη βάσει της οποίας η εποπτική αρχή θα μπορεί να ανακαλεί ή να περιορίζει τη διάρκεια της παραταθείσας περιόδου ανάκαμψης, κατά περίπτωση, όταν οι υποκείμενες συνθήκες της παράτασης μεταβάλλονται

κατά τρόπο ώστε υπό τις νέες περιστάσεις η εποπτική αρχή δεν θα χορηγούσε την παράταση ή θα χορηγούσε παράταση μικρότερης διάρκειας.

- 1.16. Όταν η ΕΙΟΡΑ διαπιστώνει ότι η έκτακτη αντίξοχη κατάσταση παύει να υφίσταται, η εποπτική αρχή πρέπει να επανεξετάζει κάθε χορηγηθείσα παράταση το συντομότερο δυνατόν.

Κατευθυντήρια γραμμή 3 – Λήψη απόφασης σχετικά με τη διάρκεια της παράτασης της περιόδου ανάκαμψης

- 1.17. Η εποπτική αρχή πρέπει να παρατείνει περαιτέρω την παράταση της περιόδου ανάκαμψης, κατά περίπτωση, αντί να χορηγεί εξαρχής μακράς διάρκειας παράταση της περιόδου ανάκαμψης.

Κατευθυντήρια γραμμή 4 – Αίτηση πληροφοριών και σχέδιο ανάκαμψης

- 1.18. Η εποπτική αρχή πρέπει να ζητεί από την επιχείρηση την παροχή όλων των σχετικών πληροφοριών που θα συνδράμουν την εποπτική αρχή κατά την αξιολόγηση των παραγόντων και των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 288 στοιχεία γ) έως η) και στο άρθρο 289 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/35 της Επιτροπής³.

- 1.19. Όσον αφορά την παράταση της περιόδου ανάκαμψης, το σχέδιο ανάκαμψης δυνάμει του άρθρου 142 παράγραφος 1 της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον:

- α) αιτιολόγηση της παράτασης και της προτεινόμενης διάρκειας της παραταθείσας περιόδου ανάκαμψης που απαιτείται για την αντιμετώπιση της έκτακτης αντίξοχης κατάστασης·
- β) την πρόοδο που πρέπει να επιτευχθεί ανά τρίμηνο ως αποτέλεσμα των προτεινόμενων μέτρων και τα αναμενόμενα αποτελέσματά τους στην κατάσταση φερεγγυότητας της επιχείρησης.

Κατευθυντήρια γραμμή 5 – Παράταση της περιόδου ανάκαμψης λόγω απρόβλεπτης, μεγάλης και απότομης πτώσης στις χρηματοπιστωτικές αγορές

- 1.20. Εάν η ΕΙΟΡΑ διαπιστώσει απρόβλεπτη, μεγάλη και απότομη πτώση στις χρηματοπιστωτικές αγορές, τα ενδεχόμενα προκυκλικά αποτελέσματα πρέπει να αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τη λήψη απόφασης εκ μέρους της εποπτικής αρχής σχετικά με την παράταση της περιόδου ανάκαμψης και τη διάρκειά της.

³ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/35 της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2014, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ) (ΕΕ L 12 της 17.1.2015, σ. 1).

Κατευθυντήρια γραμμή 6 – Παράταση της περιόδου ανάκαμψης λόγω παρατεταμένης πτώσης των επιτοκίων

1.21. Εάν η ΕΙΟΡΑ διαπιστώσει παρατεταμένη πτώση των επιτοκίων, τα μέτρα που λαμβάνει η επιχείρηση για να περιορίσει την επιδείνωση της κατάστασης φερεγγυότητάς της πρέπει να αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τη λήψη απόφασης εκ μέρους της εποπτικής αρχής σχετικά με την παράταση της περιόδου ανάκαμψης και τη διάρκειά της.

Κατευθυντήρια γραμμή 7 – Παράταση της περιόδου ανάκαμψης λόγω καταστροφικού συμβάντος με σοβαρό αντίκτυπο

1.22. Εάν η ΕΙΟΡΑ διαπιστώσει ότι έχει σημειωθεί καταστροφικό συμβάν με σοβαρό αντίκτυπο, ο καθοριστικός παράγοντας για την εποπτική αρχή πρέπει να είναι ο βαθμός στον οποίο η επιχείρηση αντιμετωπίζει αξιώσεις σημαντικά υψηλότερες από τις αναμενόμενες υπό κανονικές συνθήκες.

Κατευθυντήρια γραμμή 8 – Εφαρμογή περαιτέρω παράτασης της περιόδου ανάκαμψης σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής των αρχικών παραδοχών

1.23. Η εποπτική αρχή πρέπει να εξετάζει αίτημα περαιτέρω παράτασης μόνον όταν οι υποκείμενες συνθήκες της αρχικής παράτασης της περιόδου ανάκαμψης έχουν μεταβληθεί κατά τρόπο ώστε υπό τις νέες περιστάσεις η εποπτική αρχή θα μπορούσε να έχει χορηγήσει μεγαλύτερης διάρκειας παράταση της περιόδου ανάκαμψης και το αίτημα υποστηρίζεται από προσαρμοσμένο ρεαλιστικό σχέδιο ανάκαμψης.

1.24. Η εποπτική αρχή πρέπει να επιτρέπει στην επιχείρηση να υποβάλει αίτημα περαιτέρω παράτασης της περιόδου ανάκαμψης υπό την προϋπόθεση ότι η προκύπτουσα συνολική παραταθείσα περίοδος ανάκαμψης δεν υπερβαίνει τη μέγιστη περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 138 παράγραφος 4 της οδηγίας Φερεγγυότητα II.

Κατευθυντήρια γραμμή 9 – Αξιολόγηση σημαντικής πρόοδου

1.25. Όταν η εποπτική αρχή αξιολογεί κατά πόσον η επιχείρηση έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο ως προς τη συμμόρφωσή της με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας όπως αναφέρεται στο άρθρο 138 παράγραφος 4 πέμπτο εδάφιο της οδηγίας Φερεγγυότητα II, πρέπει να προσδιορίζει κατά πόσον εξακολουθεί να είναι πιθανή η υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης από την επιχείρηση. Η εποπτική αρχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη κατ' ελάχιστον εάν η επιχείρηση:

- α) δεν προχώρησε, χωρίς επαρκή αιτιολόγηση, στην εφαρμογή οιασδήποτε μέτρων τα οποία δεσμεύθηκε να λάβει· ή
- β) δεν σημείωσε σημαντική πρόοδο ως προς οποιονδήποτε από τους στόχους που έπρεπε να επιτευχθούν ανά τρίμηνο ως αποτέλεσμα των προτεινόμενων μέτρων που περιλαμβάνονταν στο σχέδιο ανάκαμψης.

Κατευθυντήρια γραμμή 10 – Αναίρεση ή ανάκληση της παράτασης

1.26. Εάν η εποπτική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η παράταση της περιόδου ανάκαμψης πρέπει να αναιρεθεί ή να ανακληθεί, πρέπει να δώσει στην επιχείρηση την ευκαιρία να εκθέσει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος την άποψή της σχετικά με την προτεινόμενη αναίρεση ή ανάκληση.

Κατευθυντήρια γραμμή 11 – Δημοσιοποίηση της αναίρεσης ή ανάκλησης της παράτασης

1.27. Εάν η εποπτική αρχή αναιρέσει ή ανακαλέσει παράταση της περιόδου ανάκαμψης, πρέπει να διασφαλίσει ότι η επιχείρηση θα συμμορφωθεί αμελλητί με την απαίτηση του άρθρου 54 παράγραφος 1 της οδηγίας Φερεγγυότητα II για δημοσιοποίηση της πληροφορίας αυτής καθώς και των λόγων αναίρεσης ή ανάκλησης, σε επικαιροποιημένη έκδοση της έκθεσης για τη φερεγγυότητα και τη χρηματοοικονομική της κατάσταση.

Κανόνες συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων

1.28. Το παρόν έγγραφο περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις.

1.29. Οι αρμόδιες αρχές που συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να τις ενσωματώσουν δεόντως στο κανονιστικό ή εποπτικό τους πλαίσιο.

1.30. Οι αρμόδιες αρχές επιβεβαιώνουν στην ΕΙΟΡΑ εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, παραθέτοντας τους λόγους ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, εντός δύο μηνών από την έκδοση της μετάφρασης των κατευθυντήριων γραμμών.

1.31. Ελλείψει απάντησης εντός της προθεσμίας αυτής, οι αρμόδιες αρχές θα θεωρείται ότι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και το γεγονός αυτό θα γνωστοποιείται.

Τελική διάταξη περί επανεξέτασης

1.32. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε επανεξέταση από την ΕΙΟΡΑ.